

गोषु गोपा भविष्यन्ति सहायाः सततन्तव । वने चारयतो गास्तु गोष्ठेषु परिधावतः ।
मज्जतो यमुनायान्तु रतिमाप्स्यन्ति ते भृशं । जीवितं वसुदेवस्य भविष्यति सुजीवितं ।
यस्त्वया तात इत्युक्तः स पुत्र इति वक्ष्यति । अथवा कस्य पुत्रत्वं गच्छेयाः कस्यपादृते ।
का वा धारयितुं शक्ता विष्णो त्वामदितिं विना । योगेनात्मसमुत्थेन गच्छ त्वं विजयाय वै ।
वयमप्यालयान् खान् खान् गच्छामो मधुसूदन ।

११०५

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स तु देवाननुज्ञाय विविक्ते त्रिदिवालये । जगाम विष्णुः स्वन्देष्टं चीरोदस्योत्तरं दिशं ।
तत्रैव पार्वती नाम गुहा मेरोः सुदुर्गमा । त्रिभिस्तस्यैव विक्रान्तैर्नित्यं पर्वसु पूजिता ।
पुराणं तत्र विन्यस्य देहं हरिरुदारधोः । आत्मानं योजयामास वसुदेवगृहे प्रभुः ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे हरिवंशपर्वणि पितामहवाक्ये षट्पञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५६ ॥ समाप्तश्चेदं हरिवंशपर्वः ॥

॥ अथ विष्णुपर्वः ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ज्ञात्वा विष्णुं क्षितिगतं भागांश्च त्रिदिवौकसां । विनाशशंसो कंसस्य नारदो मथुरां ययौ ।
त्रिपिष्टपादापतितो मथुरोपवने स्थितः । प्रेषयामास कंसस्य दूतं स मुनिपुङ्गवः ।
स दूतः कथयामास मुनेरागमनं नृपे । स नारदस्य गमनं श्रुत्वा त्वरितविक्रमः ।
निर्जगामासुरः कंसः स्वपुत्र्याः पद्मलोचनः । स ददर्शातिथिं स्नाय्य देवर्षिं वीतकल्मषं ।
तेजसा ज्वलनाकारं वपुषा सूर्यवर्चसं । सोऽभिवाचर्षये तस्मै पूजाञ्चक्रे यथाविधि ।
आसनञ्चाग्निवर्णाभं विमृज्योपजहार वै । निषसादासने तस्मिन् स वै शक्रसखो मुनिः ।
उवाच चोग्रसेनस्य सुतं परमकोपनं । पूजितोऽहं त्वया वीर विधिदृष्टेन कर्मणा ।
गते त्वेवं मम वचः श्रूयतां गृह्यताञ्च तत् । अनुसृत्य दिवो लोकानहं ब्रह्मपुरोगमान् ।
गतः सूर्यसखं तात विपुलं मेरुपर्वतं । स नन्दनवनञ्चैव दृष्ट्वा चैत्ररथं वनं ।
आसुतं मे सुतीर्यासु सरित्सु सहदैवतैः । दिव्या त्रिधारा दृष्ट्वा मे गङ्गा त्रिपथगामिनो ।
स्मरणादेव सर्वेषामङ्गसां या विभेदिनी । उपस्पृष्ट्वा तीर्थेषु दिव्येषु च यथाक्रमं ।
दृष्टं मे ब्रह्मसदनं ब्रह्मर्षिगणसेवितं । देवगन्धर्वनिर्घोषैरसुरोभिश्च नादितं ।
सोऽहं कदाचिद्देवानां समाजे मेरुमूर्धनि । संगृह्य वोणां संसक्तामगच्छं ब्रह्मणः सभां ।
सोऽहं तत्र सितोष्णीवास्त्रानारत्नविभूषितान् । दिव्यासनगतान् देवानपश्यं सपितामहान् ।
तत्र मन्त्रयतामिव दैवतानां मया श्रुतः । भवतः सानुगस्येह बधोपायः सुदारुणः ।
तत्रैषा देवकी या ते मथुरायां पितृव्यसा । योऽस्या गर्भोऽष्टमः कंस स ते मृत्युर्भविष्यति ।
देवानां स हि सर्वसखं त्रिदिवस्य गतिश्च सः । परं रहस्यं देवानां स ते मृत्युर्भविष्यति ।
परतोऽपि परस्तेषां स्वयम्भूश्च दिवौकसां । ततस्ते तन्महद्भूतं दिव्यञ्च कथयाम्यहं ।
स्नाय्यश्च स हि ते मृत्युर्भूतपूर्वश्च तं स्मर । यत्नश्च क्रियतां कंस देवक्या गर्भकृन्तने ।

११०६

११०७

११०८

११०९